

ОСНОВНІ ЕТАПИ ТА ЗМІСТ МЕНЕДЖМЕНТУ МАСОВОГО СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО ЗАХОДУ

В кожній демократичній державі проводяться різні масові заходи: мітинги, флешмоби, демонстрації. Мирні зібрання становлять невід'ємну частину суспільного і політичного життя. Саме вони дозволяють громадянам масово виявляти свої переконання, впливати на розвиток та спрямування політичного процесу. Це є одним із засобів донесення своєї позиції до широких мас, привертання уваги громадськості і влади з метою впливу на формування громадської думки. Таким чином, свободу мирних зібрань доцільно розглядати як реальний механізм участі громадян у політиці та управління справами демократичної держави.

Постановка проблеми: визначається практичною необхідністю розробки поточного законодавства про свободу зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій у відповідності з конституційними положеннями. Практика реформування правоохоронної системи настійливо висуває потребу дослідження проблем, пов'язаних з особливостями реалізації цієї свободи в діяльності органів внутрішніх справ. Завдання, що стоять перед органами внутрішніх справ України щодо подальшого зміцнення правопорядку і законності, вимагають від їх працівників кваліфіковано, вміло і оперативно діяти за різних умов, в тому числі, і під час забезпечення проведення масових заходів.

Мета дослідження: Метою даної статті є доведення того що, суспільно-політичні масові заходи (мітинги, демонстрації, пікети) є основними засобами волевиявлення народу та одним із засобів донесення своєї позиції до широких мас.

Предмет дослідження: Предметом даної статті є суспільно-політичні масові заходи.

Об'єкт дослідження: Масові заходи у суспільному житті

Дослідженість проблеми: права громадян на мирні зібрання та форми їх реалізації розглянуто у працях зарубіжних та вітчизняних учених. Так, розробкою проблеми політичної участі, з акцентом на їх форми займалися такі західні дослідники: Т. Парсонс, С. Ліпсет, О.Алоян і В.Егліт Р. Дарендорф, Г. Маркузе, Г. Алмонд, Т. Карл та ін.

Будь-який масовий захід має на меті завдання. Мета заходу - це спланований результат заходу, який досягається після його закінчення. В ході проведення заходу визначаються і реалізуються завдання, які сприяють більш ефективному і повному досягненню мети

Право громадян на свободу мирних зібрань в Україні гарантується та захищене державою, яка зобов'язана забезпечити його ефективну реалізацію.

Головними ознаками масових заходів є такі:

- присутність великої кількості людей;
- організованість дій;
- наявність мети. [7]

О.Алоян і В.Егліт, зі свого боку, зазначають, що «масові заходи – це організовані чи санкціоновані компетентними державними органами або громадськими організаціями дії значних груп людей, що здійснюються на основі звичаїв і відбуваються в громадських місцях». [1, с. 127–128].

Головною ознакою масових заходів є соціальна активність у діях груп людей, під якою розуміють ставлення людей до життя суспільства, де вони виступають як суб'єкти і носії соціально значущих норм, ідеалів, інтересів та інших людських цінностей.

Мирні зібрання можна розтлумачити як масові заходи громадян, відкриті й доступні кожному, хто бажає взяти у них участь. Вони найчастіше проводяться з метою вираження ставлення тих чи інших груп, об'єднань громадян до суспільних явищ та проблем, привертання уваги органів влади до них та є однією із форм безпосередньої демократії. Основною рисою мирних зібрань є мирний характер їх проведення. Громадяни мають право збиратися мирно, без зброї і проводити збори, мітинги, походи і демонстрації, про проведення яких завчасно сповіщаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування. [6]

Щодо визначення форм та видів мирних зібрань у національному законодавстві, то необхідно зазначити, що залежно від поставленої мети та методів проведення масові заходи громадян розподілено на кілька категорій, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України:

- збори – це спільна, спеціально організована невелика присутність громадян у громадському або іншому місці, викликана необхідністю обговорення різних політичних, соціальних, економічних, культурних та інших проблем;

- мітинг – масові збори з питань злободенних, переважно політичних питань, які проводяться, як правило, на вулицях, майданах, стадіонах, парках. Неодмінні атрибути мітингу – масова аудиторія, промовці, лозунги, прапори, заклики (усні, друківані, письмові);

- демонстрація – масова хода громадян з приводу висловлення будь-яких громадсько-політичних настроїв, у тому числі з питань протесту або незгоди будь з чим.

(Цей захід може проявлятися також у виступі однієї особи, здійсненні нею вчинку з метою підкреслення свого ставлення до будь-якої події чи посадової особи тощо.);

- вуличний похід проводиться з тією ж метою, що й демонстрація, мітинг, однак відрізняється меншою динамікою, відсутністю мітингово-демонстраційної атрибутики;

- пікетування – форма демонстрації, під час якої виставляються представники будь-де, наприклад, перед будинками об'єднань, підприємств з метою висловлення протесту проти чого-небудь, для забезпечення охорони на місці проведення страйку або демонстрації. [5. підп. 332–336 п. 4 розд. XV]

При урахуванні сучасних передумов виникнення зібрань громадян, є доцільним визначення таких понять:

- контрзібрання – мирне зібрання, що проводиться одночасно з іншим мирним зібранням, основною метою проведення якого є висловлення позиції, відмінної від позиції учасників іншого мирного зібрання, що проводиться одночасно в цьому самому місці;

- одночасне мирне зібрання – мирне зібрання, що проводиться водночас з іншим мирним зібранням в одному й тому ж місці, яке не має на меті висловлення позиції, відмінної від позиції учасників іншого мирного зібрання;

• спонтанне мирне зібрання – незаплановане мирне зібрання, що проводиться виключно з ініціативи громадян, спричинене подією, яка має важливе значення для суспільства та яку неможливо було завчасно передбачити й організувати проведення мирного зібрання .

Виділяють три основних етапи проведення масового суспільно-політичного заходу:

Перший етап – підготовчий, починається з моменту отримання інформації про підготовлений масовий захід, відповідно до якої визначають завдання щодо організації охорони громадського порядку. [3]

Підготовчий етап включає: з'ясування завдань, визначення способів їх виконання; аналіз оперативної обстановки, вироблення управлінського рішення з питань організації охорони громадського порядку. У процесі з'ясування завдань уточнюються: місце, час, програма проведення масового заходу, інформація про кількість глядачів та інших учасників, маршрутах їх руху, розташування торговельних точок, підприємств громадського харчування, стоянок автотранспорту, погодних умовах, а також з'ясовуються інші обставини, що характеризують сам захід .

Другий етап – виконавчий, починається з моменту прибуття сил і засобів до місця проведення масового заходу і є основним. Даний етап полягає в безпосередньому забезпеченні громадського порядку та безпеки під час проведення масових заходів, охоплює дії нарядів і управління ними при його проведенні. [2]

Третій етап – закріплюючий, На цьому етапі передбачаються дії щодо відведення сил і засобів, залучених до охорони правопорядку, поновлення нормальної життєдіяльності підприємств, організацій, скасування вводяться на період масових заходів обмежень торгівлі та громадського харчування. [2]

Отже, масові суспільно-політичні заходи (мітинги, пікети, демонстрації, флеш-моби) є основними засобами волевиявлення народу. Такі заходи дозволяють масово виявляти свої переконання, впливати на розвиток та спрямування політичного процесу. Це є одним із засобів донесення своєї позиції до широких мас.

Література

1. Алоян А.М., Егліт В.І. Правове регулювання охорони громадського порядку при проведенні масових заходів М., 1987. - С. 38-39.
2. Адміністративна діяльність ОВС Електронний ресурс: https://stud.com.ua/40806/pravo/vikonavchiv_etap
3. Адміністративна діяльність ОВС Електронний ресурс: https://stud.com.ua/40805/pravo/pidgotovchiv_etap
4. Гончарук-Чолач Т.В., Джугла Н.В. Політична соціологія: навчальний посібник / За ред. Гончарук-Чолач Т.В. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр «Економічна думка ТНЕУ», 2018. – 250 с.
5. Наказ Міністерства внутрішніх справ від 28.07.1994, № 404 підп. 332–336 п. 4 розд. XV зазначеного Статуту.
6. Конституція України ч. 1 ст. 39
7. Розік Н. Мирні зібрання як форма політичної участі громадян України 2016. Ст. 42/ Електронний ресурс: <http://social-science.com.ua/article/1259>